

PRAVIDLA TCHOUKBALLU

Předmluva

Od roku 1970, kdy Dr. Hermann Brandt poprvé oficiálně představil pravidla Tchoukballu, prošla pravidla mnoha změnami. Nové změny byly přidány za účelem přizpůsobení hry tak, jak ji hrajeme dnes, ovšem při zachování původního ducha (spirit) hry.

Poznámka: pro zjednodušení jsou dokument odkazuje na hráče, zapisovatele, rozhodčí a ostatní osoby v mužském rodě. Pravidla platí pro obě pohlaví stejná, s výjimkou velikosti míče (pravidlo 3).

Základní pravidla

Na obou koncích hřiště je umístěno jedno odrážedlo. Před každým odrážedlem musí být vyznačen polokruh o poloměru 3 m, vymezuje "zakázanou zónu". V závislosti na kategorii hráče měří míč po obvodu mezi 54 a 60 cm a váží mezi 325 a 475 gramy. Nikdy se nesmí dotknout hracího povrchu. Během hry, kdy má jeden tým v držení míč, nesmí mu být sebrán druhým týmem, jako prevence agresivního nebo násilného chování mezi protihráči. Držení míče mezi týmy se mění vždy po střele na odrážedlo nebo po faulu, kterého se dopustí tým, jež je v držení míče.

Aby hráč získal bod pro svůj tým, musí vystřelit míč na odrážedlo tak, aby ho nikdo z bránících hráčů nedokázal chytit předtím, než dopadne na hrací plochu.

Tým, proti kterému bylo dosaženo bodu, uvede míč znovu do hry. Jsou povoleny maximálně tři nahrávky, aby se hráč dostal do střelecké pozice. Bránící hráči nemohou přerušit hru útočícího týmu. Místo toho se snaží odhadnout trajektorii odraženého míče tak, aby ho dokázali chytit, než dopadne na hrací plochu. Na konci stanoveného času vyhrává tým s více body.

Mimo soutěžní zápasy je možné pravidla přizpůsobit počtu hráčů, jejich schopnostem, fyzické kondici nebo velikosti dostupného hřiště. Takové úpravy jsou povoleny za účelem toho, aby byl tchoukball sportem pro každého. Avšak, každá úprava, která je proti pravidlům musí být v souladu s férovým duchem tchoukballu, jako například respekt k ostatním hráčům, ať spoluhráčům či protihráčům.

Pravidlo 1

Hřiště

1.1 Hrací plocha a značení hřiště je znázorněno na Obrázku č. 1. Hřiště je obdelníkového tvaru o rozměrech 26 - 29 m na délku a 15 - 17 m na šířku. Součástí hřiště je hrací plocha a dvě zakázané zóny.

1.2 Delší strany hřiště jsou vymezeny postranní čarou a kratší strany hřiště jsou vymezeny koncovou čarou. Hřiště je rozděleno na poloviny středovou čarou, která spojuje středy bočních čar.

1.3 Zakázané zóny jsou polokruhy o poloměru 3 m, jejichž středy jsou na polovině koncových čar.

1.4 Odrážedla musí být umístěna podle Obrázku č. 2.

1.5 Čáry

- 1.5.1** Čáry musí být jasně viditelné a o minimální šířce 5 cm.
- 1.5.2** Všechny čáry jsou součástí území, které ohraničují: boční a koncové čáry jsou součástí hracího území a čáry ohraničující zakázanou zónu jsou její součástí.
- 1.6** Ve sportovních halách se strop považuje za aut. Jakékoliv sportovní náčiní umístěné výše než 7 m se také považuje za aut.
- 1.7** Povinnost je mít kolem hřiště volný prostor o šířce 1m. Je doporučen volný prostor o šířce 2m.

Pravidlo 2 Odrážedlo

- 2.1** Odrážedlo a síť odrážedla musí splňovat standardy FITB.
- 2.2** Odrážedlo musí být během hry zafixováno tak, aby nedocházelo k ovlivnění odrazu. Ovšem musí být pohyblivé pro případ srážky s hráčem.
- 2.3** Na území České republiky lze místo pojmu odrážedlo použít pojem tchoukadlo.

Pravidlo 3 Míč

- 3.1** Míč musí splňovat standardy FITB.
- 3.2** V zápasech mužů se používá míč s obvodem 58 - 60 cm a o váze 425 - 475 gramů.
- 3.3** V zápasech žen se používá míč s obvodem 54- 56 cm a o váze 325 -400 gramů.
- 3.4** Ve smíšených zápasech se používá míč, který splňuje standardy pro zápasy žen.

Pravidlo 4 Hráči

- 4.1** Počet hráčů
- 4.1.1** Soupiska může obsahovat maximálně 12 hráčů.
- 4.1.2** Z 12 hráčů na soupisce smí být na hřišti současně jen 7, zbylých 5 jsou náhradníci.
- 4.1.3** Pokud má tým na hřišti 4 nebo méně hráčů, hra je hra kontumována ve prospěch soupeře se skóre 0-30.
- 4.2** Střídání
- 4.2.1** Střídání se odehrává před stolkem zapisovatelů, nejdále 4.5 m od středové čáry (Obrázek 1) a nestopuje se čas. Střídající hráč musí počkat, než střídaný hráč opustí hrací plochu, aby mohl překročit postranní čáru a vstoupit na hrací plochu.
- 4.2.2** Střídání může být provedeno jen tehdy, je-li dosaženo bodu a musí být ukončeno před zahájením hry.
- 4.2.3** Počet střídání není omezen.

4.2.4 Pokud je porušeno pravidlo 4.2.1 musí rozhodčí požádat o znovu provedení střídání. Hru zahájí tým, který se nedopustil chyby [špatné střídání, signál rozhodčího č. 1].

4.2.5 Pokud je porušeno pravidlo 4.2.2, rozhodčí nařídí rozehru pro tým, který se nedopustil chyby a zruší střídání (požádá střídaného hráče, aby se vrátil na hrací plochu a aby ji opustil hráč, který na ni přišel) [špatné střídání, signál rozhodčího č. 1].

4.2.6 Pokud hráč opustí hrací plochu kvůli zranění předtím, než je dosaženo bodu, smí být nahrazen až po jeho dosažení.

4.3 Vybavení

4.3.1 Hráči musí být oblečeni do stejných týmových dresů a mít na nich jasně viditelná čísla od 1 do 99.

4.3.2 Hráči musí mít vhodnou sportovní obuv bez špuntů. Na trávě je povolena obuv s gumovými špunty.

4.3.3 Hráčům je zakázáno používat jakékoliv nepřirodní doplňky pro zvýšení výkonnosti (např.: doping, lepidla/pryskyřice, rukavice atd.). Tejpování prstů je povoleno, pokud je to ze zdravotních důvodů. Chrániče kolena a loktů jsou povoleny. Konečné rozhodnutí, zda hráč smí použít určitý doplněk je na hlavním rozhodčím.

4.3.4 Je zakázáno nosit jakékoliv šperky, aby nezpůsobily zranění (např.: prsteny, hodinky, náušnice atd.). Konečné rozhodnutí, zda na sobě hráč smí mít určitý šperk je na hlavním rozhodčím.

Pravidlo 5 Rozhodčí a zapisovatelé

5.1 Oficiálně řídí zápasy 3 rozhodčí (jeden hlavní a dva vedlejší, více pravidlo 5.2) a dva zapisovatelé (jeden řídí časomíru a druhý vyplňuje zápis o utkání), kteří sedí u stolu pro zapisovatele.

5.2 Rozhodčí

5.2.1 Rozhodčí řídí hru dle pravidel.

5.2.2 Rozhodčí mohou rozhodnout jinak, než dle oficiální interpretace pravidel v závislosti na jiném pravidlu a dle jejich zkušeností, pokud toto rozhodnutí povede k úspěšnému pokračování hry.

5.2.3 Hlavní rozhodčí se pohybuje podél postranní čáry v okolí stolu pro zapisovatele. Vedlejší rozhodčí stojí v blízkosti odražedla podél koncové čáry.

5.2.4 Hlavní rozhodčí je nejvyšší autoritou při hře. Dohlíží na stůl zapisovatelů, na správný průběh střídání (pravidlo 4.2), na to, aby zahájení hry a vhadzování (pravidlo 10.3) byly provedeny správně. Zajišťuje, aby byl zápis o utkání správně vyplněn a podepsán zástupci týmu, zapisovateli a rozhodčími.

5.2.5 Dominantní barva na oděvu rozhodčích je šedá a musí být zřetelně jiná než barva dresů obou týmů. Rozhodčí má k dispozici píšťalku, žlutou kartu (varování) a červenou kartu (vyloučení).

5.3 Zapisovatelé

5.3.1 Časoměřič zastavuje a spouští čas na časomíře a kontroluje skóre dle pokynů rozhodčích.

5.3.2 Zapisovatel vyplňuje zápis o utkání dle instrukcí rozhodčích. Zaznamenává udělení žlutých a červených karet a také jména zraněných hráčů.

5.3.3 Oblečení zapisovatelů musí mít jednotnou barvu a být odlišné od oděvu rozhodčích.

Pravidlo 6 Čas utkání

6.1 Čas utkání jsou tři časové úseky po 15 minutách, s maximální přestávkou 5 minut mezi třetinami.

6.2 Časomíra

6.2.1 Oficiální časomíra se v průběhu hry nezastavuje.

6.2.2 Výjimkou pravidla 6.2.1 je, že rozhodčí může rozhodnout o zastavení a opětovném spuštění časomíry (zvláště v případech vážného zranění, vlhké podlahy a poškozeného míče nebo odrážedla) [přerušeno hry, signál rozhodčího č. 2].

6.2.3 Technický oddechový čas neexistuje.

6.3 V okamžiku posledního písknutí nebo sirény (konec úseku hry nebo zápasu) hra neprodleně končí. Jakákoliv probíhající akce musí být ihned ukončena [konec úseku hry, signál rozhodčího č. 3].

Pravidlo 7 Chyby

7.1 Hráč udělá chybu, pokud:

7.1.1 se dotkne míče jakoukoliv částí těla pod kolenem (dotyk kolenem nebo náhleníkem je povolen) [dotyk nohou, signál rozhodčího č. 4].

7.1.2 se během držení míče více jak třikrát dotkne hrací plochy [kroky, signál rozhodčího č. 5].

7.1.3 má míč v držení déle než 3 sekundy [3 sekundy, signál rozhodčího č. 6].

7.1.4 pokud nahraje tak, že jde o více jak třetí posobějdoucí nahrávku (přesun míče od jednoho hráče k druhému je považován za nahrávku) [4 nahrávky, signál rozhodčího č. 7].

7.1.5 se dotkne čehokoliv mimo hrací plochu a drží při tom míč nebo poslední krok před chycením míče udělá mimo hrací plochu [mimo hřiště, signál rozhodčího č. 8].

7.1.6 upustí míč během nahrávky.

7.1.7 úmyslně či neúmyslně brání protihráči vystřelit, chytit nebo nahrát míč nebo mu brání zaujmout pozici [bránění, signál rozhodčího č. 9].

7.1.8 se dotkne míče, který protivník nahrál nebo vystřelil, předtím, než se dotkne odrážedla [bránění, signál rozhodčího č. 9].

7.1.9 je na vymezené hrací ploše (s výjimkou zakázaných zón, více pravidlo 8.2.4) a dotkne se míče, který se odrazil od odrážedla po střele spoluhráče [bránění, signál rozhodčího č. 9].

7.1.10 vystřelí počtvrté na odrážedlo, na které bylo předtím třikrát v řadě vystřeleno (při rozeře nebo po vzhazování se počítá znovu) [4 střely, signál rozhodčího č. 10].

7.1.11 při držení míče šlápne do zakázané zóny nebo pokud poslední krok před chycením míče udělá ze zakázané zóny [přešlap, signál rozhodčího č. 11].

7.1.12 se dotkne zakázané zóny předtím, než odhodí míč [došlap, signál rozhodčího č. 12].

7.1.13 vystřelí po uvedení míče do hry, aniž by míč přešel půlící čáru (pravidlo 10.3) [překročení středové čáry, signál rozhodčího č. 13].

7.2 Rozehra po chybě

7.2.1 Chyba je potrestána rozezrou pro soupeře. Rozehraje se z místa, kde k chybě došlo nebo nejbližší takovému místu na hrací ploše [rozehra, signál rozhodčího č. 14].

7.2.2 Hra je znovu rozehrána ve chvíli, kdy hráč drží míč v obou rukách a dotkne se míčem hracího povrchu. Ve chvíli, kdy zvedá míč z hrací plochy, na něm musí mít položeny obě ruce.

7.2.3 Pokud není rozehra provedena správně (pravidlo 7.2.1, špatné místo a/nebo pravidlo 7.2.2, špatné provedení rozehry), rozhodčí nařídí novou rozehru ve prospěch stejného týmu (ne pro soupeře) [rozehra po chybě, signál rozhodčího č. 14], [opakování rozehry, signál rozhodčího č. 15].

7.2.4 Po rozeře musí následovat minimálně jedna nahrávka, než dojde ke střele.

7.2.5 Míč by se měl k hráči, který bude rozehrávat, koulet (ne házet).

Pravidlo 8

Bodování

8.1 Hráč získá bod, pokud vystřelí a míč, který letí od odrážedla se dotkne [bod pro útočníka, signál rozhodčího č. 16]:

8.1.1 hracího povrchu předtím, než ho obránce chytí.

8.1.2 obránce, ten ho nedokáže chytit a míč spadne na hrací plochu nebo se s ním dostane mimo hrací plochu.

8.1.3 obránce v oblasti pod kolenem (pravidlo 7.1.1).

8.1.4 obránce, který je v zakázané zóně, mimo hrací plochu (pravidlo 7.1.5) nebo vstoupí do zakázané zóny či mimo hřiště, aby chytit míč. Hráč také nesmí proběhnout skrz zakázanou zónu tak, aby zaujal obranou pozici.

8.2 Hráč ztrácí bod (tzn. bod je připsán soupeři), pokud [bod pro obránce, signál rozhodčího č. 17]:

- 8.2.1** vystřelí a netrefí odrážedlo.
- 8.2.2** se míč po střele odrazí mimo hřiště nebo do zakázané zóny.
- 8.2.3** vystřelí a odražený míč ho trefí.
- 8.2.4** se dotkne odraženého míče, který vystřelil jeho spoluhráč a stojí při tom mimo hřiště nebo v zakázané zóně.
- 8.2.5** se dotkne míče přímo po střele spoluhráče, aby zabránil tomu, že dopadne mimo hřiště nebo do zakázané zóny (více pravidlo 12.2.1).

Pravidlo 9 **Vítěz**

- 9.1** Tým, který má po vypršení časového limitu více bodů vyhrává.
- 9.2** Pokud po vypršení časového limitu mají oba týmy stejný počet bodů a zápas nemůže skončit remízou, hraje se nastavení o délce 5 minut. Pokud mají oba týmy shodný počet bodů i po nastavení, hraje se další nastavení o délce 5 minut a to se opakuje, dokud jeden z týmů nezvítězí.

Pravidlo 10 **Zahájení a vhažování**

- 10.1** Zahájení a vhažování se provádí za koncovou čarou vlevo nebo vpravo od odrážedla. V případě vhažování, se vhažuje u odrážedla, kde bylo dosaženo bodu. Hráč, který provádí vhažování, stojí oběma nohama mimo hřiště.
- 10.2** Zahájení je provedeno na začátku zápasu. Tým, který zahájí hru, je vybrán hodem mincí. Opětovné uvedení míče do hry je dle následujících situací:
 - 10.2.1** Na začátku druhého úseku hry provede zahájení tým, který nezahajoval zápas.
 - 10.2.2** Na začátku třetí části hry provede zahájení tým, který má méně bodů. V případě remízy zahájí hru tým, který zahájil zápas.
 - 10.2.3** V nastavení zahajuje tým, který nezahajoval v předcházející části hry.
 - 10.2.4** Po bodu vhažuje tým, který nedosáhl bodu.
 - 10.2.5** Pokud je porušeno pravidlo 10.1, tak vhažuje tým, který se nedopustil chyby. [překročení koncové čáry, signál rozhodčího č. 18].
- 10.3** Překročení středové čáry
 - 10.3.1** Po zahájení nebo vhažování může být hráč vystřelit na odrážedlo až ve chvíli, kdy je překročena středová čára.
 - 10.3.2** Za míč, který přešel středovou čáru se považuje míč, který je v držení hráče, který se žádnou částí těla nedotýká té poloviny hřiště, kde se zahájila hra, nebo se vhažovalo.
 - 10.3.3** Je povoleno jednou i vícekrát nahrát, než míč překročí středovou čáru.
 - 10.3.4** Pokud je porušeno pravidlo 10.3.1, rozehrává soupeř v místě, kde byla provedena střela [překročení středové čáry, signál rozhodčího č. 13].

10.4 Zahájení a vhazování (také nazýváno jako "nultá nahrávka") se nepočítá jako nahrávka. Všechny následující nahrávky se počítají v souladu s pravidlem 7.1.4.

Pravidlo 11 Špatný odraz, rám

11.1 Jako špatný odraz se posuzuje, když se míč:

11.1.1 dotkne kovové konstrukce odrážedla.

11.1.2 neodrazí dle zákona odrazu a změní svoji trajektorii v důsledku styku s napínacím pružným provazem nebo kovovými háčky a prstýnky.

11.2 Pokud bránící tým chytí míč po špatném odrazu, hra může pokračovat. V případě, že bránící tým ztratí při chytání kontrolu nad míčem nebo má při jeho chytání obtíže, rozhodčí zastaví hru a bránící tým rozehraje z místa, kde míč spadl nebo z místa, kde byl míč ve chvíli, kdy byla přerušena hra [špatný odraz, signál rozhodčího č. 19].

11.3 Pravidla 8.2.2 a 8.2.5 platí i v případě špatného odrazu.

Pravidlo 12 Duch hry

12.1 Každý hráč, rozhodčí, trenér a člen realizačního týmu musí ctít ducha hry popsaného v Chartě Tchoukballu, chovat se slušně a s respektem k ostatním.

12.2 Neslušné chování

12.2.1 Neslušné chování jakéhokoliv hráče, trenéra nebo člena realizačního týmu k protivníkovi (hráči, trenérovi nebo jinému členu realizačního týmu) musí být potrestáno. Jako neslušné chování se berou vulgarismy, úmyslné zdržování, dohady s rozhodčím, úmyslný faul nebo chování, které je v rozporu s duchem hry.

12.2.2 Jako prostředky k zachování fair-play může rozhodčí v závislosti na závažnosti provinění nebo jeho opakování učinit následující:

12.2.3 ústní varování.

12.2.4 ústní varování a rozehra pro soupeře [vážné nebo úmyslné provinění, signál rozhodčího č. 23].

12.2.5 žlutá karta a rozehra pro soupeře [varování, signál rozhodčího č. 20].

12.2.6 červená karta a rozehra pro soupeře [vyloučení, signál rozhodčího č. 21].

12.3 Ústní varování, žlutá a červená karta

12.3.1 Tresty (pravidlo 12.2.2) by měly být použity v pořadí, v jakém jsou uvedeny (od a) do d)). V případě vážného provinění může rozhodčí použít vyšší trest, který je k potrestání vhodnější.

12.3.2 Ústní varování (tresty a) a b)) můžou být uděleny přímo hráči nebo nepřímo přes kapitána [přivolání kapitánů, signál rozhodčího č. 22].

12.3.3 Dvě žluté karty stejnému hráči v průběhu zápasu automaticky znamenají vyloučení (červenou kartu).

12.3.4 Vyloučený hráč může být po bodu na hřišti nahrazen. Vyloučený hráč/ trenér/ člen realizačního týmu musí okamžitě opustit hřiště nebo lavičku a také prostory okolo hřiště a nesmí se v nich během zápasu pohybovat.

12.3.5 Varování (žlutá karta) a vyloučení (červená karta) musí být zaznamenány v zápisu o utkání.